

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2015CC699 a en b
Zaaknummers Klachtencommissie 2013T978 (1) en (2a)

datum uitspraak 25/02/2016

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],

geboren op [datum],

wonende te [plaats],

hierna te noemen: verzoeker,

bijgestaan door: mr. T.W.H.M. Weller, advocaat te Eindhoven,

te voldoen door:

de Zusters van Barmhartigheid,

gevestigd te Maastricht,

hierna te noemen: de Zusters van Barmhartigheid,

mr. R.P. Baetens, advocaat te Tilburg,

en

de Congregatie van de Fraters van Tilburg,

gevestigd te Tilburg,

hierna te noemen: de Fraters van Tilburg.

1. Verloop van de procedure

1.1 Vergezeld van een brief d.d. 1 oktober 2015 van mr. Weller, is ter griffie op 6 oktober 2015 ontvangen het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door twee personen verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland, tezamen met twee adviezen van de Klachtencommissie waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard.

a. Het gaat om het advies van de Klachtencommissie d.d. 24 juni 2015 (zaaknummer 2013T978 (1) tegen [burgerlijke naam aangeklaagde 1] (hierna te noemen: [aangeklaagde 1]) verbonden aan de Zusters van Barmhartigheid. Tevens is de brief van de Zusters van Barmhartigheid van juli 2015 ontvangen, waarin zij te kennen geven de gegrondverklaring over te nemen. Het door hen ingevulde antwoordformulier is eveneens door de griffie ontvangen. Ook is ontvangen de brief van mr. Baetens d.d. 18 februari 2016.

b. Voorts gaat het om het advies van de Klachtencommissie d.d. 27 juni 2014 (zaaknummer 2013T978(2a)), tegen wijlen [burgerlijke naam aangeklaagde 2] (hierna: [aangeklaagde 2]) verbonden aan de Fraters van Tilburg. Tevens is de brief d.d. 6 juli 2014 van de Fraters van Tilburg ontvangen, waarin zij te kennen geven de gegrondverklaring over te nemen. Het door hen ingevulde antwoordformulier is eveneens door de griffie ontvangen.

1.2 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. De Fraters van Tilburg en de Zusters van Barmhartigheid hebben zich ook aan de Compensatieregeling onderworpen. Partijen hebben, voor zover relevant, afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

2.1 Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar twee adviezen (zoals genoemd onder 1.1) zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in deze twee adviezen van de Klachtencommissie, gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

2.2. Misbruik door [aangeklaagde 1] (Zusters van Barmhartigheid)

Verzoeker is -toen hij drie maanden oud was- op advies van de Raad voor de Kinderbescherming in [instelling] geplaatst. [aangeklaagde 1] was aldaar één van de verzorgende zusters en zij heeft hem seksueel misbruikt. Verzoeker zag [aangeklaagde 1] als zijn moeder. In de periode dat hij in [instelling] verbleef (van [jaartal] tot [jaartal], althans [jaartal], zo begrijpt de Compensatiecommissie) heeft [aangeklaagde 1] verzoeker zeer regelmatig in zijn kruis geknepen, zowel boven als onder zijn kleding. Dit gebeurde zowel op als buiten de slaapzaal. Deze handelingen van [aangeklaagde 1] gingen die van gewone controle of verzoeker in zijn broek had geplast te boven, aldus de Klachtencommissie in haar advies. Verzoeker was bij aanvang van het seksueel misbruik zes jaar oud en het seksueel misbruik heeft vele jaren voortgeduurd tot [jaartal], althans [jaartal] [zo begrijpt de Compensatiecommissie indien de tijdslijnen (zoals genoemd in de beide adviezen van de Klachtencommissie) worden gecombineerd].

2.3 Misbruik door [aangeklaagde 2] (Fraters van Tilburg)

Na zijn verblijf in [instelling] is verzoeker overgeplaatst naar [instelling] alwaar hij tot circa juli [jaartal] heeft verbleven. [aangeklaagde 2] gaf aldaar [soort]les. [aangeklaagde 2] was als leraar heel streng en sloeg met een liniaal op de handen en/of gooide een houten borstel tegen of in de richting van verzoeker als hij iets niet goed deed in de ogen van [aangeklaagde 2]. Na een dergelijke woede-uitbarsting en mishandeling, liet [aangeklaagde 2] verzoeker nablijven om op te ruimen. Vervolgens haalde hij verzoeker dan naar zich toe om hem te troosten. [aangeklaagde 2] heeft verzoeker bij deze gelegenheden seksueel misbruikt in die zin dat hij met zijn hand via de broek van verzoeker diens blote geslachtsdeel heeft betast. Deze betastingen hebben tenminste negen keer plaatsgevonden. Verzoeker was bij aanvang van het seksueel misbruik 12 jaar oud.

3. Het bewijs en categorie-indeling

3.1 *bewijs*

Het bewijs van seksueel misbruik, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoeker geleverd door overlegging van de twee schriftelijke adviezen van de Klachtencommissie zoals genoemd onder 1.1 a en b, gegeven naar aanleiding van de klachten van verzoeker tegen de personen zoals genoemd in 2.2 en 2.3, waarin de klachten gegrond zijn verklaard. Beide adviezen van de Klachtencommissie zijn voorzien van de schriftelijke beslissing van de kerkelijke gezagsdragers van de aangeklaagde tot overname van het advies.

3.2 *meerdere daders*

In de onderhavige aanvraag is sprake van seksueel misbruik verricht door meerdere, te weten twee daders (hierna te noemen: meerdaderschap).

In zijn algemeenheid merkt de Compensatiecommissie in dat kader op dat ieder slachtoffer, ongeacht of het misbruik door één dader of door meerdere daders is gepleegd, aanspraak heeft op één vergoeding en dat deze vergoeding nooit meer bedraagt dan €100.000,--. Blijkens de toelichting op de Compensatieregeling (paragraaf De categorieën, 4e alinea) geldt alleen de hoogste categorie in het geval dat het seksueel misbruik door meerdere daders binnen verschillende categorieën valt.

De Compensatiecommissie ziet geen grond om een slachtoffer dat door meerdere daders is misbruikt meerdere aanvragen te geven en daarmee het plafond binnen een bepaalde categorie te overstijgen, terwijl voor een slachtoffer dat door één dader meerdere keren is misbruikt wel het plafond zou gelden van de desbetreffende categorie. Het enkele feit dat sprake is van misbruik door meerdere daders, ziet de Compensatiecommissie wel als een verzwarende omstandigheid, die in zijn algemeenheid tot uitdrukking kan komen in de categorie-indeling of in het uit te betalen bedrag.

3.3 *meerdere daders en verschillende R.K.-instellingen*

Het feit dat sprake is van meerdere daders verbonden aan verschillende R.K.-instellingen, doet aan bovenstaande niet af. Ook in die gevallen is de Compensatiecommissie van oordeel dat de totaal te verkrijgen compensatie niet hoger kan zijn dan het maximale bedrag binnen de -gezien de aard van het misbruik- van toepassing zijnde categorie. Een andere regeling van deze materie zou hebben geleid tot een niet goed uit te leggen ongelijkheid in behandeling van enerzijds een slachtoffer van meer daders verbonden aan dezelfde R.K.-instelling enerzijds en anderzijds een slachtoffer van meer daders verbonden aan verschillende R.K.-instellingen anderzijds.

3.4 *categorie-indeling n.a.v. het misbruik door [aangeklaagde 1] en [aangeklaagde 2]*

Gelet op het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik gezamenlijk beschouwd, zoals vermeld onder 2 en het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat sprake is van 'uitzonderlijk seksueel misbruik', als bedoeld in de eerste zinsnede van artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling. De Compensatiecommissie komt tot dit oordeel gelet op de volgende en verzwarende omstandigheden:

- Het misbruik ving aan op de jonge leeftijd van zes jaar.
- Het misbruik jegens verzoeker door beide daders heeft al met al plaatsgevonden over een periode van vele jaren, te weten van zijn zesde jaar tot en met zijn twaalfde jaar.
- Het misbruik bestond uit betasting van en knijpen in de (blote) intieme delen van verzoeker.
- Het misbruik heeft plaatsgevonden door tweede personen.
- Het misbruik vond plaats in het tehuis dat op dat moment 'thuis' was voor verzoeker en waardoor zijn gevoel van veiligheid ernstig werd geschaad.

- Het misbruik ging in het geval van [aangeklaagde 2] gepaard met slaag/woede-uitbarsting, waarbij [aangeklaagde 2] het daarna plaatsvindende moment van ‘troost-bieden’ heeft misbruikt om verzoeker seksueel te misbruiken
- Het misbruik ging in het geval van [aangeklaagde 1] gepaard met misbruiken van de omstandigheid dat verzoeker zich zeer aan haar had gehecht als ware zij ‘zijn moeder’ omdat hij zijn echte ouders moest ontberen.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

algemeen

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik.

4.2 Mr. Weller heeft in zijn brief van 1 oktober 2015 namens verzoeker meegedeeld dat verzoeker afziet van een vergoeding voor vermogensschade aangezien daar geen sprake van is. Verzoeker heeft samen met zijn partner een eigen zaak, die succesvol is. Dit brengt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat een vergoeding van vermogensschade niet aan de orde is.

4.3 Met het hiervoor onder 4.2 gestelde wenst de Compensatiecommissie op geen enkele wijze afbreuk te doen aan het seksueel misbruik dat verzoeker is aangedaan. De Compensatiecommissie heeft het seksueel misbruik ingedeeld als ‘uitzonderlijk seksueel misbruik’ om recht te doen aan de ernst, de duur en de frequentie ervan en aan de bijkomende verzwarende omstandigheden (zoals genoemd onder 3.4). Alhoewel, zoals mr. Baetens opmerkt in zijn brief van 18 februari 2016, de ernstige psychische gevolgen van het seksueel misbruik niet nader zijn onderbouwd aan de hand van medische bewijsstukken, kan redelijkerwijs aangenomen worden dat het onderhavige seksueel misbruik, dat bovendien als ‘uitzonderlijk’ is aangemerkt, van grote invloed is geweest op het welzijn en functioneren van verzoeker. Verzoeker heeft ten overstaan van de Klachtencommissie (zie beide adviezen van de Klachtencommissie) daarover verteld. Het seksueel misbruik heeft eveneens invloed gehad op de wijze waarop verzoeker zijn privéleven heeft ingericht. De toekenning van compensatie is niet alleen bedoeld voor een min of meer objectief vast te stellen nadeel, maar ook ter verkrijging van genoegdoening en herstel van een geschokt rechtsgevoel. Verzoeker kan wegens de aard en omvang van het seksueel misbruik en het leed dat hem daardoor ten deel is gevallen aanspraak maken op een bedrag aan immateriële schadevergoeding (smartengeld).

4.4 Alle feiten en omstandigheden afwegend komt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat betaling van een bedrag van €35.000,- voor immateriële schade geadviseerd dient te worden.

Gelet op het aandeel in het misbruik dat valt onder de kerkelijke verantwoordelijkheid van de Zusters van Barmhartigheid en de Fraters van Tilburg, komt het de Compensatiecommissie voor dat een verdeling, waarbij de Zusters van Barmhartigheid, €22.500,- en de Fraters van Tilburg €12.500,- voor hun rekening nemen passend zou zijn.

4.5 Verzoeker heeft een nota ter hoogte van €1.760,37 inclusief kantoorkosten en BTW overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is van oordeel dat dit bedrag integraal voor vergoeding in aanmerking komt, zij het aldus dat €880,18 voor rekening komt van de Zusters van Barmhartigheid en €880,18 voor rekening van de Fraters van Tilburg komt.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor het Coulancefonds en de Orde en is voor verzoeker, voor het Coulancefonds noch de Orde verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' en adviseert binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak :

- aan de Congregatie van de Fraters van Tilburg om aan verzoeker een bedrag van €12.500,- te betalen, en om aan de advocaat van verzoeker een bedrag van €880,18 te betalen ter zake van kosten van rechtsbijstand.
- aan de Zusters van Barmhartigheid om aan verzoeker een bedrag van €22.500,- te betalen, alsmede om aan de advocaat van verzoeker een bedrag van €880,18 te betalen ter zake van kosten van rechtsbijstand.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. J.M. van de L. en de heer E.S. G., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 25/02/2016 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter